

Livsmedelskontrollen
Jenny Johansson

Till miljö- och hälsoskyddsnämnden

508 28 145

ÖVERKLAGANDE AV LÄNSSTYRELSENS BESLUT OM UPPHÄVANDE OCH ÅTERFÖRVISNING AV ÄRENDE OM ÅRLIG AVGIFT FÖR LIVSMEDELSKONTROLL FÖR AMO COFFEE HOUSE

Förslag till beslut

- 1 Fullfölja överklagandet hos länsrätten av länsstyrelsens beslut den 19 december 2007, beteckning 2811-07-21895, och yrka att länsrätten upphäver beslutet samt fastställer nämndens beslut.
- 2 Åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande till stöd för beslutet.
- 3 Justera beslutet omedelbart.

Gunnar Söderholm

Margareta Widell

Bakgrund

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade den 31 januari 2007 – beslut med stöd av delegation – att inplacera Matei Amos livsmedelsanläggning Amo Coffee House, Norrbackagatan 48 B, Stockholm, i riskklass 4 samt att tilldela anläggningen två kontrolltimmar per år. Utifrån detta beslutades att livsmedelsföretagaren ska betala en årlig kontrollavgift om 1 600 kr.

Matei Amo har överklagat beslutet till länsstyrelsen och därvid yrkat att länsstyrelsen i första hand ska ta bort den årliga avgiften för livsmedelskontroll för år 2007 och i andra hand att avgiften ska minskas.

Länsstyrelsen beslutade den 19 december 2007 att upphäva det överklagade beslutet och återförvisa det till miljö- och hälsoskyddsnämnden för fortsatt handläggning. Som skäl för beslutet anger länsstyrelsen att motiveringen till miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut är så bristfällig att den inte kan läggas till grund för ett beslut om årlig kontrollavgift.

Den 4 januari 2008 överklagade miljöförvaltningen, med stöd av delegation, reservationsvis länsstyrelsens beslut. I samband med det begärdes anstånd med att utveckla nämndens talan i målet till den 26 februari 2008.

Förvaltningens synpunkter

Livsmedelsföretagaren Matei Amo bedriver genom sitt livsmedelsföretag, enskilda firman Amo Coffee House Amo Skrädderi, livsmedelsverksamhet i livsmedelsanläggningen Amo Coffeehouse. Livsmedelsverksamheten består i caféverksamhet med hantering av livsmedel i enlighet med den beskrivning Matei Amo själv har lämnat in i samband med godkännandet (se bilaga 1).

Den 30 juni 2006 utfärdades ett godkännande för livsmedelsanläggningen Amo Coffeehouse (se bilaga 2). Underlaget bestod bl.a. av ovan nämnda verksamhetsbeskrivning. Verksamhetsbeskrivningen för Amo Coffeehouse har även legat till grund för den riskklassificering som Miljö- och hälsoskyddsnämnden gjort av livsmedelsanläggningen.

Reglerna i 20 § Förvaltningslagen om angivande av skälen för beslut har uppfyllts.

Det nya EG-baserade kontroll- och avgiftssystemet inom livsmedelsområdet bygger på de risker som finns med livsmedelshantering. Varje livsmedelsanläggning ska därför riskklassificeras och tilldelas kontrolltid utifrån riskfaktorer såsom bl.a. typ av verksamhet och livsmedel samt storlek på produktionen. Eftersom systemet med riskklassificering är ganska komplicerat har nämnden valt att alltid bifoga en informationsskrift kallad "Riskklassificering och nya avgifter för livsmedelsanläggningar" (se bilaga 3) till varje avgiftsbeslut. Denna skrift innehåller information om bakgrunden till de nya livsmedelsavgifterna, liksom en beskrivning av hur riskklassificeringen går till med riskbedömning och tilldelning av riskklass samt uträkning av kontrolltid.

Riskklassificeringen av Amo Coffee House har gått till på följande vis.

Av verksamhetsbeskrivningen framgår att beredning kommer att ske av kalla rätter såsom smörgåsar, sallader, förrätter, efterrätter och att inga råa köttprodukter kommer att användas. Enligt sidan 2 i "Riskklassificering och nya avgifter för livsmedelsanläggningar" (hädanefter kallad "informationsskriften") framgår att en verksamhet med bearbetning av vegetabilier, ägg eller pastöriserad mjölk ska placeras i mellanrisk, vilket enligt sidan 1 ger 35 riskpoäng (riskfaktor 1).

Vidare framgår av verksamhetsbeskrivningen att cirka 50 portioner kommer att serveras varje dag. Enligt sidan 2 i informationsskriften, under produktionens storlek, framgår att verksamheten ska klassas som mycket liten, vilket enligt sidan 1 ger 15 riskpoäng (riskfaktor 2).

I verksamhetsbeskrivningen har inga känsliga konsumentgrupper redovisats varför verksamheten fått 0 poäng avseende riskfaktor 3.

Sammanlagt har Amo Coffeehouse således erhållit 50 riskpoäng (summan av riskfaktor 1-3). Detta placerar verksamheten i riskklass 4 enligt tabell på sidan 3 i informationsskriften.

Av nästa tabell på sidan 3 framgår att riskklass 4 ger en årlig kontrolltid på 2 timmar. Denna kontrolltid framgår av det överklagade beslutet om årlig kontrollavgift (se bilaga 4).

När det gäller placering i erfarenhetsklass framgår det av sidan 3 i informationsskriften att erfarenhetsmodulen inte används första gången en verksamhet riskklassificeras och tilldelas kontrolltid. Följaktligen har verksamheten Amo Coffeehouse inte tilldelats några poäng avseende erfarenhetsklass. Eftersom detta innebär att verksamheten tilldelats årlig kontrolltid motsvarande den lägsta erfarenhetsklassen (erfarenhetsklass A) anser miljöförvaltningen att det saknas skäl att särskilt motivera detta eftersom detta utgör ett slags gynnande normalfall. Annorlunda förhåller sig motiveringsplikten om en högre klass t.ex på grund av förelägganden om förbättring av egenkontrollen skulle bedömas tillämplig. Det följer direkt av 20 § 1 p Förvaltningslagen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att det för livsmedelsföretagaren på ett enkelt sätt varit möjligt att se och förstå hur inplaceringen i riskklass har skett. Avgiftsbeslutet, läst tillsammans med den till beslutet bifogade informationsskriften, gör det klart och tydligt för beslutsadressaten att tolka och förstå beslutet. Miljöförvaltningen anser därför att förvaltningslagens krav på motivering av beslut till fullo har uppfyllts i ärendet. Detta stöds även av miljöförvaltningens erfarenhet av att andra livsmedelsföretagare begärt omprövning av deras egna inklassningar och härvid motiverat begäran utifrån egenhändigt genomförda riskklassningar med stöd av informationen i ”Riskklassificering och nya avgifter för livsmedelsanläggningar”. Detta har i flera fall även lett till att nämnden ändrat sitt beslut om riskklassning eftersom det första beslutet visat sig varit felaktigt.

Amo Coffehous har inplacerats i rätt riskklass

Matei Amo har i sitt överklagande inte gjort gällande att riskklassificeringen skulle vara felaktig. En placering i en annan riskklass, som skulle kunna ge en lägre årlig kontrollavgift, förutsätter för Matei Amo att verksamheten t.ex. slutade att bereda livsmedel. En minskning av antalet portioner per dag skulle i Matei Amos verksamhet inte heller leda till någon förändring av den årliga avgiften, eftersom han då minst skulle

erhålla 40 riskpoäng, vilket placerar verksamheten i samma riskklass (riskklass 4) som tidigare. Förvaltningen noterar dessutom att Matei Amo som livsmedelsföretagare själv är skyldig att anmäla förändringar i sin verksamhet. Någon sådan anmälan har inte inkommit till förvaltningen. Inte heller överklagandet innehåller någon sådan omständighet.

Skäl för jämkning eller eftergift av avgiften föreligger inte

Matei Amos yrkar att den årliga kontrollavgiften ska sättas ned eftersom hans verksamhet drabbats ekonomiskt i samband med att en avfallsstation placerats utanför hans café. Förvaltningen vill med anledning av detta först framhålla att taxan för nämndens livsmedelskontroll är baserad på de hygieniska riskerna med en livsmedelsverksamhet och inte på livsmedelsverksamhetens ekonomiska lönsamhet. I 16 § livsmedelstaxan (bilaga 5) anges att avgift får sättas ned eller efterges om det finns särskilda skäl. Ett sådant skäl skulle kunna vara att livsmedelsverksamheten av någon anledning har ett minskat kontrollbehov. Matei Amo har dock inte inkommit med några uppgifter som visar att den försämrade ekonomiska situationen till följd av sopstationen skulle innebära ett minskat livsmedelshygieniskt kontrollbehov för hans verksamhet.

Livsmedelstaxans jämningsgrund har utformats efter 10 § avgiftsförordningen (2006:1166) och artikel 27.5 i EU-förordningen 882/2004. Av Livsmedelsverkets vägledning för riksklassificering av livsmedelsanläggningar och beräkning av kontrollavgifter, avsnitt 8.2 (sid 33) framgår att utrymmet för att jämka avgiften med hänsyn till att ett företag har liten produktion är mycket begränsat eftersom denna omständighet redan beaktats i kriterierna för riskklassificering. Miljöförvaltningen anser därför att det saknas grund för jämkning av avgiften.

Sammanfattning

Länsstyrelsen gör i sitt beslut gällande att nämnden inte har motiverat avgiftsbeslutet på det sätt som föreskrivs i 20 § förvaltningslagen (1986:223). Med hänsyn till vad som anförts ovan anser däremot miljöförvaltningen att förvaltningslagens krav på beslutsmotivering är väl uppfyllt eftersom den med beslutet bifogade informationsskriften klart och tydligt beskriver hur riskklassningen gått till. När det gäller livsmedelshanteringen i den aktuella livsmedelsanläggningen är det företagaren själv som lämnat in det underlag som ligger till grund för riskklassningen och även för det godkännande som meddelades den 30 juni 2006. Det måste därför förutsättas att livsmedelsföretagaren väl känner till vilken livsmedelshantering som ligger till grund för inklassningen. Av informationsskriften framgår vidare att erfarenhetsmodulen inte tillämpas vid den första riskklassningen. Detta torde därmed inte behöva motiveras närmare i beslutet eftersom det inte är till nackdel för livsmedelsföretagaren.

Miljöförvaltningen vill slutligen framhålla att nämnden i början av år 2007 hanterade ca 6 000 ärenden om riskklassning och årlig kontrollavgift för livsmedelsanläggningar. Det

bedömdes inte praktiskt möjligt att närmare motivera varje enskilt beslut. Nämnden har därför valt att till varje beslut bilägga den informationsskrift där grunderna för riskklassningen avgiftsberäkningen tydligt redovisas. Denna information biläggs alltid. Det framgår av kommentaren till Förvaltningslagen (Hellners/Malmqvist, 2:a uppl, Nordstedts juridik, sid 232 f) att standardiserade motiveringar godtagits i en rad sammanhang när det gäller olika slag av massärenden. Det gäller särskilt i den ordning som Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillämpar eftersom det med ledning av den bilagda informationen är möjligt att exakt se vilka omständigheter som har lett fram till inklassificeringsbeslutet. Förvaltningen anser därför att förvaltningslagens krav på beslutsmotivering därmed är uppfyllda.

Med hänsyn härtill och Matei Amos verksamhet har en riktig inklassning enligt nämndens taxa för livsmedelskontroll och eftersom det inte heller föreligger någon jämkningsgrund, hemställer nämnden att länsrätten upphäver länsstyrelsens beslut och fastställer Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut.

Slut

Bilagor

Bilaga 1	Verksamhetsbeskrivning Amo coffeehouse (2006-03-28)
Bilaga 2	Godkännande av livsmedelsanläggning; Matei Amo med enskilda firman Amo coffeehouse, 2006-06-30
Bilaga 3	Riskklassificering och nya avgifter för livsmedelsanläggningar, 2007-01-10
Bilaga 4	Överklagade avgiftsbeslutet
Bilaga 5	Stockholms stads taxa för livsmedelskontroll